

SPELREGELS VAN ONS PARTICIPATIEBELEID

Meedoen in het groen

**HECHTEL
EKSEL
PARTICIPEERT**

INLEIDING

Hechtel-Eksel wil inwoners actief betrekken bij het beleid en de werking van de gemeente. Deze brochure legt op een heldere manier uit **hoe inwoners hun ideeën en signalen kunnen delen en hoe ze kunnen meedenken en meedoen**, bijvoorbeeld rond groen in de gemeente.

Burgerparticipatie betekent samen bouwen aan een warme gemeente, waar beslissingen niet alleen door het bestuur worden genomen, maar **waar inwoners gehoord worden**.

“Burgerparticipatie is een uitnodiging om samen te bouwen aan een warme gemeente waar beslissingen breed gedragen worden en waarin iedereen zich gehoord voelt.”

De brochure zorgt voor duidelijke afspraken: wanneer en hoe inwoners betrokken worden, wat er met hun ideeën gebeurt en via welke kanalen ze kunnen deelnemen. Zo wordt jouw stem als inwoner een vaste waarde voor ons beleid.

VISIE

“Meedoen in het Groen: Hechtel-Eksel participeert” is de slogan voor alle initiatieven waarbij inwoners kunnen meedenken en meedoen. Participatie betekent dat inwoners **mee hun stem geven aan het beleid**, voor en door de inwoners.

Goesting, enthousiasme, respect en samenwerking zijn onze belangrijkste waarden en staan centraal. We geven ruimte aan ideeën van inwoners die willen meewerken aan een mooie gemeente, samen met elkaar en met het lokaal bestuur.

De belangrijkste motivator om te participeren is een bredere gedragenheid van beslissingen waarbij inwoners zich mede-eigenaar voelen. Die gedragenheid brengt grotere slaagkansen van de genomen beslissingen met zich mee en biedt openheid en transparantie in het beleid. Inwoners worden niet alleen op de hoogte gebracht van wat er staat te gebeuren, maar ze bepalen mee de richting waar we naar toe willen. Samen.

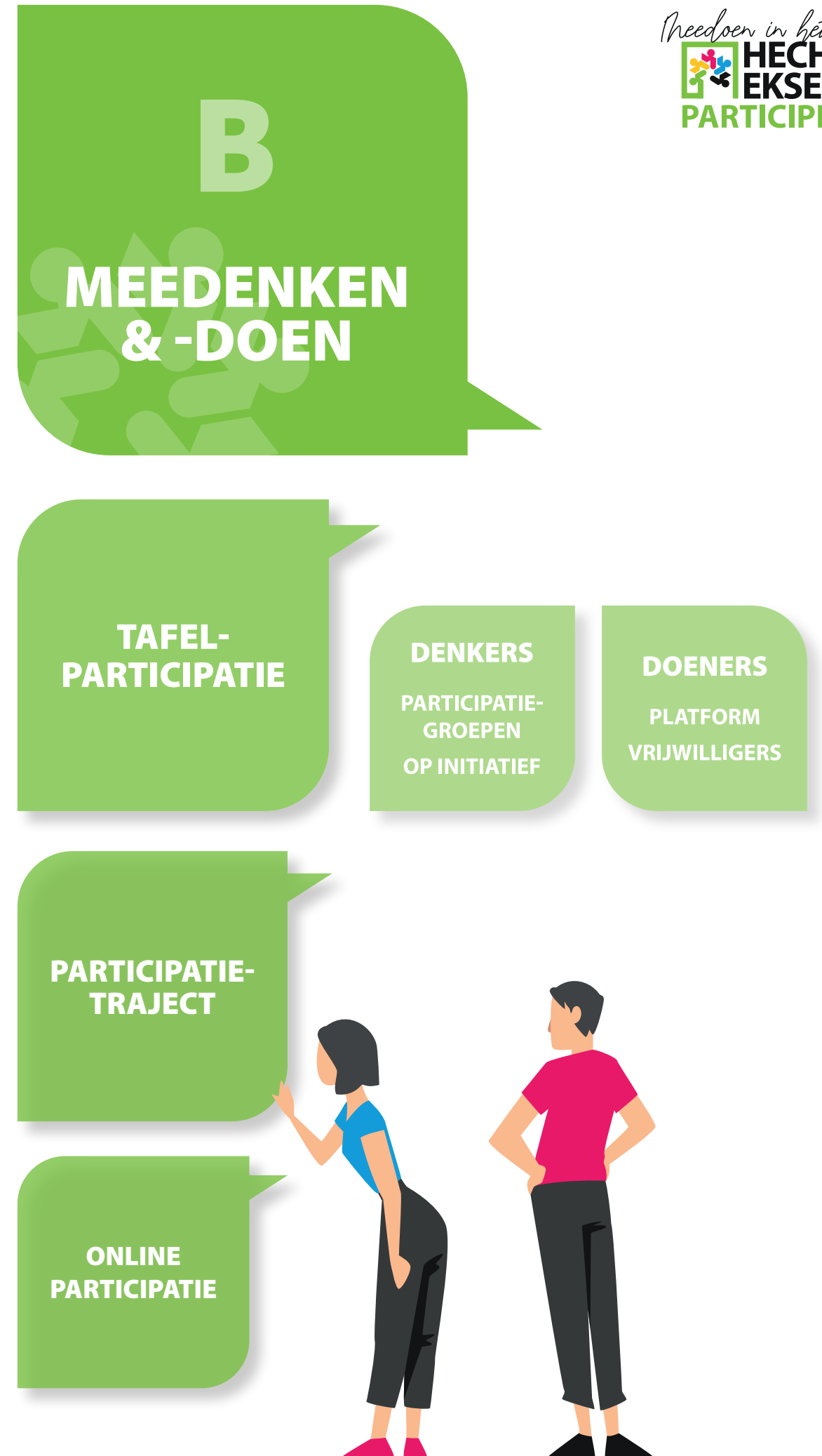
“Door inwoners vroegtijdig te betrekken bij het plannen en maken van beslissingen, voelen ze zich meer gehoord en begrijpen ze waarom bepaalde keuzes gemaakt worden, waardoor misverstanden verminderen en het aantal klachten daalt.”

DE PARTICIPATIELADDER

Op onderstaande participatieladder worden alle participatievormen toegelicht naargelang hun beslissingsbevoegdheid. Met het oog op transparantie is het belangrijk om vooraf te bepalen in welke mate er geparticipeerd mag worden. De grote principes zijn gekoppeld aan de trede van de participatieladder die past bij hun beslissingsbevoegdheid. Op die manier weten de participanten meteen wat ze mogen verwachten van het resultaat van hun participatie.

DE SPELREGELS

DEEL A: LAAT JE SIGNALLEN EN VERZOEKEN ACHTER

1. Verzoekschriften & voorstellen op de agenda van de raad¹

Burgers van Hechtel-Eksel kunnen schriftelijke verzoeken indienen of voorstellen laten agenderen bij de gemeente of het OCMW.

2. Klachten²

Burgers van Hechtel-Eksel kunnen een officiële klacht indienen met een uiting van een ontevredenheid of ongenoegen van een product, handeling of gedraging of het achterwege blijven ervan van een personeelslid of een dienst van het lokaal bestuur.

3. Meldingen

Burgers kunnen online meldingen indienen voor de technische dienst. Meldingen kunnen betrekking hebben op groen, openbaar domein, afval en overlast.

DEEL B: DENK EN DOE MEE!

Naast het indienen van verzoekschriften, klachten en meldingen kan de inwoner ook rechtstreeks invloed uitoefenen op het beleid. Dit kan door te participeren, of deel te nemen, aan ons beleid. Participatie is een overkoepelend aspect dat binnen iedere dienst mogelijk is op verschillende vlakken. De vormen van participatie die wij als lokaal bestuur voorzien worden door middel van onderstaande structuur uitgeoefend in Hechtel-Eksel.

1. TAFELPARTICIPATIE

Participatie kan door middel van verschillende methodieken en platformen. In deze rubriek wordt omschreven hoe inwoners invloed kunnen uitoefenen op ons bestuur door middel van advies te verlenen over toekomstige en lopende dossiers of projecten.

DE DENKERS

Bij **tafelparticipatie** kunnen inwoners mee **rond de tafel zitten met het bestuur**. Zij denken mee, geven hun mening en delen ideeën over het beleid, plannen en projecten van de gemeente.

Er zijn verschillende soorten groepen: vaste overleggroepen, tijdelijke groepen die door het bestuur worden opgestart en groepen die inwoners zelf voorstellen. Elke groep werkt op haar eigen manier, maar **het doel is altijd hetzelfde: advies geven aan het bestuur**.

Bij deze overlegmomenten wordt erop gelet dat **verschillende meningen en groepen inwoners vertegenwoordigd zijn**.

VASTE PARTICIPATIEGROEPEN

Verenigingsraad

Het lokaal bestuur organiseert waar nodig is, per sector, minstens jaarlijks een overleg met al zijn erkende verenigingen. Hier worden praktische zaken rond hun werking en infrastructuur besproken. De verenigingen hebben bovendien de kans om ideeën met elkaar en het bestuur te delen. Ook vragen aan het lokaal bestuur in naam van en met als onderwerp een erkende vereniging kunnen hier gesteld worden. Sectoroverleg momenten worden waar mogelijk gekoppeld aan een aansluitend ‘doenersoverleg’, met de bedoeling dezelfde doelgroep te engageren om hieraan deel te nemen.

Adviesraden

Voor een aantal sectoren wordt door de wet bepaald om een adviesraad op te richten. De primaire taak van deze raden is om advies te verlenen. Naast deze wettelijk verplichte adviesraden bestaan er nog andere adviesorganen.

De verplichte adviesraden die ingericht zijn binnen Hechtel-Eksel zijn de volgende:

- **Lokaal Overleg Kinderopvang:** het LOK³ is een gemeentelijke adviesraad dat opvang, ouders, bestuur en partners samenbrengt om het beleid te adviseren en knelpunten te signaleren.
- **Jeugdraad:** de jeugdraad⁴ dient als platform om jongeren samen te brengen en te laten participeren aan het jongerenbeleid.
- **Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening:** de Gecoro⁵ geeft adviezen over het ruimtelijk beleid van de gemeente. Zij hebben als doelstelling het lokaal ruimtelijk beleid aanzienlijk versterken.

Een niet verplichte adviesraad die ingericht is binnen Hechtel-Eksel is:

- **Kinderraad:** de kinderraad is een platform waar kinderen hun stem laten horen en betrokken zijn bij het lokaal beleid en projecten van het lokaal bestuur.

PARTICIPATIE OP INITIATIEF

Thematische tafels

Elk jaar bekijkt een intern team **wanneer en over welke onderwerpen** er participatiemomenten worden georganiseerd. Dat gebeurt tijdens avonden met **thematische tafels**, waar inwoners samen met het bestuur in gesprek gaan.

Aan elke tafel wordt een bepaald onderwerp besproken, zoals nieuwe plannen, projecten, reglementen of wijzigingen aan bestaand beleid. Dit zijn onderwerpen waarbij de gemeente het belangrijk vindt om **de mening van inwoners te horen**.

Het doel is om inwoners **al vroeg in het proces** te betrekken. Zo krijgt het bestuur een beter beeld van wat leeft in de gemeente en kunnen ideeën, bezorgdheden en signalen meteen gedeeld worden.

Inwoners die willen deelnemen, kunnen **vrij en vrijblijvend** aanschuiven aan een tafel. Ze geven hun mening, formuleren een positief of negatief advies en leggen uit waarom.

Vrije tijd is altijd een vast thema aan deze tafels. Onderwerpen zoals het verenigingsleven en vrijetijdsbesteding worden samen besproken met inwoners en vertegenwoordigers van culturele organisaties, zodat dit beleid **samen met de inwoners** wordt opgebouwd.

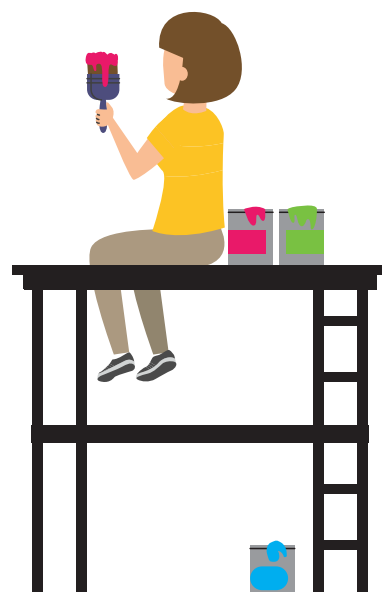
“Het beleid rond vrije tijd is stevig ingebed in burgerparticipatie met ruimte voor inspraak, advies en samenwerking.”

Zelfstandig advies uitbrengen

Wanneer inwoners een advies willen formuleren over een specifiek reglement of casus dat actueel is binnen het lokaal bestuur en waarbij zij belanghebbende zijn, kunnen zij zich verenigen hiervoor.

Adviezen dienen gemaild te worden naar participatie@hechtel-eksel.be met een duidelijke vermelding dat het een formeel advies is en wie hier mee aan geschreven heeft.

Het advies wordt door de bevoegde dienst ter kennisneming gelegd bij het College van Burgemeester en Schepenen.

DE DOENERS

Doeners kunnen deelnemen aan de praktische kant van ons beleid. Dit bestaat enerzijds uit de organisatie en uitwerking van bestaande activiteiten en evenementen. Anderzijds kunnen doeners deelnemen aan onze werking door middel van vrijwilligerswerk.

DOENERS-PLATFORM

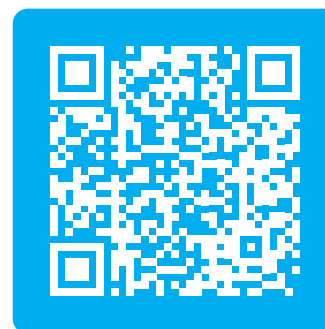
Het lokaal bestuur voorziet een platform waarop alle activiteiten en projecten vanuit de gemeentelijke diensten worden voorgelegd. Inwoners krijgen hierbij de mogelijkheid om:

- Suggesties en ideeën aan te reiken met betrekking tot de praktische uitvoering;
- Mee vorm te geven aan de organisatie;
- Actief deel te nemen aan de uitvoering van activiteiten of projecten als vrijwilliger.

Deelname aan dit luik gebeurt steeds op vrijwillige basis. Het lokaal bestuur erkent en waardeert de inzet van de deelnemers conform de geldende regelgeving inzake vrijwilligerswerk.

Het lokaal bestuur engageert zich om de nodige informatie, ondersteuning en opvolging te voorzien teneinde de deelname van de Doeners te faciliteren en te versterken.

VRIJWILLIGERSWERK

Het lokaal bestuur voorziet voor een groot deel van zijn diensten een vrijwilligerswerking voor inwoners.

De vrijwilligerswerking wordt bepaald door het gemeentelijk vrijwilligersbeleid waarin zaken als onthalen van vrijwilligers, werven van vrijwilligers, waarderingen en begeleidingen bepaald worden.

Alle gemeentelijk vrijwilligersdiensten en openstaande vacatures van deze diensten worden bekend gemaakt via www.hechtel-eksel.be/vrijwilligerswerk

Het lokaal bestuur stelt enkele ambassadeurs van vrijwilligerswerk aan met als doelstellingen:

- Andere inwoners warm maken voor vrijwilligerswerk door het promoten van openstaande vacatures;
- De organisatie bekendheid geven door het vrijwilligersbeleid van Hechtel-Eksel uit te dragen;
- Invloed uitoefenen op het beleid dat betrekking heeft op vrijwilligers.

2. PARTICIPATIETRAJECTEN

PARTICIPATIETRAJECT

Het lokaal bestuur kan, voor bepaalde dossiers met een algemeen of specifiek thema, een participatietraject uitstippelen.

“Participatiedossiers kenmerken zich door het feit dat participatie wenselijk en/of noodzakelijk wordt geacht om de besluitvorming, uitvoering of evaluatie op een gedragen wijze te laten verlopen.”

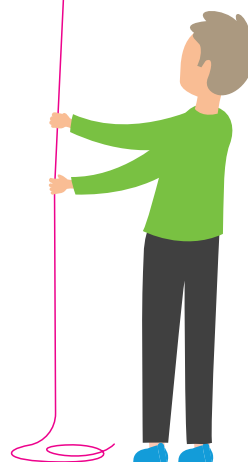
Elk participatietraject vergt een specifieke aanpak en kan verschillende vormen van participatie inhouden. De uitwerking gebeurt steeds op maat, rekening houdend met het onderwerp, de betrokken dienst(en), de uitdaging en het beleidsdomein.

Participatieplan

Voor elk participatietraject wordt een participatieplan opgesteld. Dit plan wordt gezamenlijk opgemaakt door de betrokken dienst en de dienst participatie.

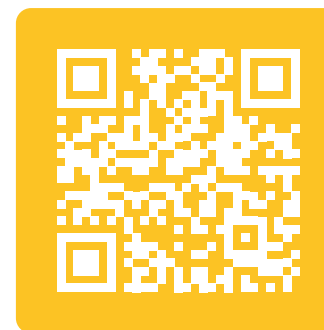
Het participatieplan vormt de basis en bestaat uit volgende elementen:

- **Doelstelling:**
de omschrijving van het kader en de context, alsook de bepaling van de doelstellingen van de verschillende fasen van het traject;
- **Niveau van participatie:**
de afbakening van de beslissingsruimte voor de participanten, overeenkomstig de treden van de participatieladder;
- **Stakeholders:**
de identificatie van de betrokken participanten, met aanduiding van de fasen waarin zij worden betrokken en de wijze waarop dit gebeurt;
- **Procesarchitectuur:**
de beschrijving van de te hanteren communicatiekanalen, methodieken en de concrete planning.

3. ONLINE PARTICIPATIE

ONLINE PARTICIPATIEPLATFORM

Het lokaal bestuur coördineert het online participatieplatform www.meedoen.hechtel-eksel.be met het oog op een laagdrempelige betrokkenheid van inwoners, verenigingen en andere belanghebbenden bij het gemeentelijk beleid.

Dit platform vormt een aanvullende inspraakmogelijkheid naast fysieke overlegmomenten, adviesraden en projectgebonden participatiebijeenkomsten.

Doelstelling

Via het online participatieplatform kunnen inwoners onder meer:

- Participatieprojecten van de gemeente volgen;
- Ideeën en suggesties aanreiken;
- Stemmen op voorstellen;
- Enquêtes invullen;
- Petities ondertekenen.

Waar mogelijk voorziet het lokaal bestuur in een terugkoppeling van de uitkomsten van het online traject naar de deelnemers, teneinde transparantie en vertrouwen te bevorderen.

Toegang en deelname

Het gebruik van het participatieplatform is gratis. Inwoners en andere belanghebbenden kunnen deelnemen aan projecten na het aanmaken van een gebruikersaccount.

Nieuwe projecten die via het platform lopen, worden steeds aangekondigd via de gemeentelijke communicatiekanalen, zodat iedereen de kans krijgt om deel te nemen. De spelregels per online project worden bekendgemaakt via de projectpagina's van online projecten.

Overige online kanalen

Naast het online participatieplatform kunnen ook andere digitale kanalen die door het lokaal bestuur worden ondersteund, worden ingezet als instrument voor participatie.

Heedoen in het groen

**GOESTING
ENTHOUSIASME
RESPECT
SAMENWERKING**

**Wil je mee je mening geven over wat er leeft in de gemeente?
Schrijf je in voor het burgerpanel en ontdek als eerste hoe jij kan participeren.**

